

แม่ชีทองใบ บริสุทธี
ประธานสถาบันแม่ชีไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

"อยากให้มีร่าง พ.ร.บ.ปกครองแม่ชี เพราะกรมศาสนาถือว่าแม่ชีเป็นอุบาสิกหรือ ๖ คือ ๕ ศีล ๘ แต่แม่ชีที่เป็นอยู่คือ ๑๖ ข้อ อยากให้กรมศาสนาปรับเป็นนักบวชจริงจังเสียที ไม่ใช่เป็นอุบาสิกหรืออยู่อย่างนี้ หากมี พ.ร.บ. ออกมาคง

สถานภาพ 'แม่ชีไทย'

นักบวชหรือแค่ผู้เฝ้านักปฏิบัติธรรม

พัฒนา...สถาบันแม่ชีไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ จัดประชุมประจำปี 253๑ เมื่อเร็วๆ นี้ ที่วัดพระธาตุ มีแม่ชีทั้งที่เป็นสมาชิกและผู้สนใจเข้าร่วมกว่า 400 คน และได้หารือถึงข้อเสนอร่าง พ.ร.บ.ปกครองแม่ชี รวมทั้งเรื่องต่างๆ อาทิ การได้รับการศึกษา บทลงโทษหากมีพฤติกรรมไม่เหมาะสม "นคิชน" มีโอกาสสนทนากับแม่ชีหลายท่านถึงบทบาท ปัญหาที่ประสบอยู่ในปัจจุบัน และความคาดหวังในอนาคต

ใดอะไรที่เท่าเทียมกับพระสงฆ์บ้าง เพราะเรื่องการศึกษาแม่ชียังมีไม่มากนัก รวมทั้งมีสวัสดิการเท่ากับพระสงฆ์ อย่างเช่น ได้รับความเคารพจัดตั้งเป็นกลุ่มก้อนคนนั้นก็ยังมีอยู่แต่อย่างใด อยากให้รองรับอย่างจริงจัง เพราะตอนนี้จะลงคะแนนเสียงไม่ได้ ส่วนบทบาทหลังได้รับ พ.ร.บ. แล้วคงดีขึ้น จะควบคุมแม่ชีได้ เห็นได้ว่ามีคุณภาพของนักบวชมากแค่ไหน ไม่ต้องอาศัยอยู่กับพระกับเจ้า เรื่องของคนทำผิดนั้น พวกนี้ไม่เข้ามาที่สถาบันเลย พระบวชเอง ปกครองเอง พระไม่ได้ร่วมมือส่งแม่ชีมาอบรม เพื่อระเบียบของสถาบันแม่ชีไทย เมื่อมีข้อบังคับมีกฎหมายทำให้ปกครองง่าย เวลาทำผิดก็จับ ไม่เข้าข้างกัน"

แม่ชีวีรี ชื่อทัศนประสิทธิ์
เลขาธิการสถาบันแม่ชีไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

"แม่ชีมีมานานแล้ว แต่ไม่มีกฎหมายรองรับสถานภาพ เมื่อมาอยู่ในวัดมีระเบียบว่าต้องถือศีล ๘ ส่วนใหญ่แม่ชีอยู่ต่างจังหวัดไม่มีการศึกษา ไม่มีการปฏิบัติ ไม่มีใครแนะนำ เรื่องระเบียบนั้น บางวัดมี บางวัดไม่มี กรณีวัดไหนมีระเบียบดี แม่ชีก็ได้รับการศึกษาดีไปด้วย แต่ส่วนใหญ่ความเป็นมาของพระ

พุทธศาสนาเป็นอย่างไร แม่ชีไม่ค่อยเข้าใจ จะฟังเขาเล่าว่าทั้งนั้น เมื่อมีสถาบันขึ้นใครเป็นสมาชิกต้องปฏิบัติตามระเบียบ หากไม่เป็นสมาชิกก็ถกเถียงไม่ได้ สถาบันแม่ชีไทยเหมือนการมารวมกลุ่มกันปฏิบัติตามระเบียบ ทางสถาบันพยายามให้แม่ชีมีการศึกษา ทั้งทางธรรมด้วยการปฏิบัติ ศึกษาทางโลกฝึกอาชีพ ถ้าพระที่บวชให้ไม่สนใจก็อยู่ไปอย่างนั้น แต่ไม่มีการสอนหรืออบรมก็ไม่รู้กฎระเบียบ ส่วนข้อเสนอเรื่องแม่ชีจะได้มีระเบียบเหมือนกัน ไม่เช่นนั้นใครอยากทำอะไร ก็ไม่มีสิทธิเดือนนอกจากขอเดือนในฐานะเป็นเพื่อนมนุษย์เท่านั้น"

"พ.ร.บ. แม่ชีควรส่งเสริมการศึกษาที่ผ่านมาไม่มีหน่วยงานใดสนับสนุนการศึกษา เปรียบเทียบกับเด็กผู้หญิงทางโลกเมื่อถึงเวลาเข้าโรงเรียนก็ได้เรียน แม่อยู่ตามป่าเขาหรือถิ่นทุรกัน

แม่ชีทองใบ บริสุทธี

แม่ชีคุณหญิงกนิษฐา วิเชียรเจริญ

แม่ชีวีรี ชื่อทัศนประสิทธิ์

ดารเพียงใด รัฐบาลก็ให้เรียน แม่ชีนั้นตัววัดที่อยู่เจ้าอาวาสดี สนับสนุนการศึกษาถือว่าโชคดี เพราะแม่ชีที่สึกออกไปจะได้มีความรู้ประกอบอาชีพ ไม่ใช่สึกไปแล้วไร้เหมือนเดิม ถ้ามีความรู้สามารถช่วยเหลือสังคมได้ ส่วนใหญ่แม่ชีถูกมองว่าเป็นผู้หญิงมีปัญหาแล้วมาบวช เช่น ออกหัก พวกนี้จะอยู่ไม่นาน ที่อยู่นานเพราะศรัทธา สำหรับสถานภาพแม่ชีตอนนี้กรมศาสนาบอกว่าไม่ใช่ นักบวช แต่เวลาเลือกตั้ง ส.ส. กระทรวงมหาดไทยกลับบอกว่า เป็นนักบวชเลือกตั้งไม่ได้ จึงไม่เข้าใจว่าตอนนี้คืออะไรกันแน่"

แม่ชีคุณหญิงกนิษฐา วิเชียรเจริญ
นายกสมาคมส่งเสริมสถานภาพสตรีฯ
"เร็วๆ นี้ กรมการศาสนาดังคณะ

กรมการพิจารณาสถานภาพแม่ชีแล้วกรมเสนอว่าควรออกเป็นพ.ร.บ. เพราะ พ.ร.บ.คณะสงฆ์ไม่มีข้อบังคับเกี่ยวกับแม่ชี จำเป็นต้องตั้งขึ้นมาใหม่ ประเทศเราเรารู้ว่าแม่ชีมาเป็นร้อยปีแล้ว แต่เวลาไปเลือกตั้งเขาบอกไม่ได้เพราะเป็นนักบวช แต่พอขึ้นรถไปออกตรวจราคา เพราะเป็นนักบวชเขาไม่ให้ เจ็บป่วยก็ไม่ให้ แม่ชีไม่อยู่ได้กฎหมายที่เหมือนกันอาจปฏิบัติต่างกันในแต่ละสำนัก การบวช การสึก หรือการทำผิด ไม่มีกฎหมายที่แน่นอนในการลงโทษ ตอนนี้แม่ชีเป็นประชาชนกลุ่มหนึ่ง จำเป็นต้องมีกฎหมายเพื่อมีหลักเกณฑ์ในการบวช การสึก การแต่งตัว บทบาทของแม่ชีนั้นแล้วแต่ความถนัด บางคนอาจเน้นการปฏิบัติวิปัสสนา บางคนมีความรู้จะสอนหนังสือให้เด็ก สตรี ทำหน้าที่เป็นนักสังคมสงเคราะห์แก้ปัญหาให้ผู้หญิง หรือเผยแผ่ศาสนา ฉะนั้นควรช่วยให้มีการศึกษา มีโรงเรียนแม่ชี พระเถร

ก็มีโรงเรียนพระปริยัติธรรม มหาวิทยาลัยสงฆ์"

แม่ชีวิภาภรณ์ ศรีพุ่ม
วัดปากน้ำภาษีเจริญ
"สายศาสนาทั่วไปมองแม่ชีเป็นฆราวาส เวลานี้มีข่าวของวงการสงฆ์ในด้าน ทำให้ความเสื่อมใสศรัทธาถ้อยลง เช่น กรณีพระภิกษุพลาญทอง ที่แม่ชีมีส่วนรู้เห็น หรือการปลอมบวชไม่สามารถตรวจสอบได้ เพราะแม่ชีไม่มีสุจิตร์ สำหรับตัวเองบวชมาตั้งแต่เรียนชั้น ม.๒ ที่ผ่านแม่ชีมีบทบาทหลายด้าน เช่น กรณีบ้านถูกเงิน เป็นที่พึ่งทางใจสำหรับคนมีปัญหา อย่างบ้านราชวิถี บ้านเด็ก แม่ชีก็เคยสอนมาแล้ว เรื่อง พ.ร.บ. นั้น ถ้าทำได้จะดีมาก เพราะที่ผ่านมารัฐไม่ให้ความสำคัญกับแม่ชี อย่างพระสงฆ์มีมหาวิทยาลัยของตัวเอง แต่สถาบันการศึกษาของแม่ชีที่ริเริ่มจะตั้งที่ปากท่อเงียบหายไป พอคุณ

หญิงแม่ชีกนิษฐาพูดขึ้นมาพอมีทาง แต่พอไม่พูดก็เงียบอีกเหมือนคลื่นกระทบฝั่ง"

"หากมี พ.ร.บ. ที่สนคดียของคนที่ไป ที่มอแม่ชีคงเปลี่ยนไป โดยเฉพาะการศึกษา ต่อไปไม่ต้องมีการเรียกร้องให้เท่าเทียมกับพระสงฆ์ ที่เป็นอยู่เท่ากับถูกคดอย่างมาก ที่ผ่านแม่ชีได้รับการศึกษาในสถานที่เดียวกับพระสงฆ์ หลักสูตรเดียวกัน อาจารย์สอนคนเดียวกัน แต่เวลาสอบแม่ชีจะได้วุฒิบาลีศึกษา คือวุฒิ ม.๖ ขณะที่พระได้วุฒิตีพยาบาลีปริญญา ส่วนแม่ชีถ้าต้องการจบปริญญาตรีต้องไปเรียนต่อในมหาวิทยาลัยเปิดจึงจะได้"

แม่ชีดวงพร คำหอมกุล
วัดปากน้ำภาษีเจริญ สำเร็จปริญญา ๑ เมื่อปี 2535

"เห็นด้วยกับร่าง พ.ร.บ.ปกครองแม่ชี หลายคนเห็นว่าแม่ชีมีการศึกษาคิดขั้น มีส่วนทำให้สังคมดีขึ้น เดิมแม่ชีบวชเป็นชีเฉยๆ ไม่ได้ช่วยอะไร มีบทบาทคล้ายกับแม่บ้านของพระอยู่แต่ในวัด บทบาทที่เห็นชัดในขณะนี้ คือมีการศึกษาทั้งท ธรรมและทางโลกเป็นที่ยอมรับของคนในสังคม สามารถเผยแผ่และสอนได้ เช่น สอนหนังสือเด็กคำพร้า คาบอด แต่การศึกษาอย่างมาก กว่าจะเรียนได้ปริญญา ๑ ต้องดูหนังสือพิมพ์เสมอ ไปไหนก็หอบหนังสือไปด้วย เมื่อเรียนจบประโยค ๑ แล้ว แม่ชีจะเทียบกับพระไม่ได้เลย พระจบประโยค ๑ มีสอบชั้นกมศึกษาหรือรับให้เรียนต่อ คือมหาวิทยลัยสงฆ์ แต่แม่ชีต้องไปเรียนต่อในมหาวิทยาลัยเปิด"

"นอกจากนี้ยังมีปัญหาเรื่องที่พัก เมื่อแม่ชีจากต่างจังหวัดมาเรียนในกรุงเทพฯ แม่ชีบางรูปที่อยู่ในวัด จะไม่มีเวลาหาที่พักอาศัย เพราะต้องช่วยงานวัด ส่วนแม่ชีที่อยู่ในสำนักต่างๆ ส่วนตัวที่บวชมีจุดหมายเพื่อพ้นทุกข์ แต่การปฏิบัติให้พ้นทุกข์ต้องฝึก ไม่ใช่บวชแล้วนั่งหลับตาแล้วจะพ้นทุกข์ได้"

"การพ้นทุกข์ต้องเข้าใจว่าอะไรคือทุกข์ อะไรคือการต้องให้พ้นทุกข์"